

بسم الله الرحمن الرحيم

زن و بدوش کشیدن دعوت

(ترجمه)

از اولین وهله‌ی نزول وحی بر رسول الله صلی الله علیه وسلم در غار حرا نقش زن به گونه‌ی واضح و فعال آغاز یافت؛ چنانچه رسول الله صلی الله علیه وسلم به همسر باوفا و مخلصش، خدیجه بنت خویلد رضی الله عنها مراجعه نموده و آنچه را در غار دیده بود و آنچه میان او و حضرت جبریل علیه السلام رخ داده بود، قصه کرد، سپس خدیجه شروع به بستن کمرش نمود، برحق ثابت و استوارش ساخت، درهای خیر را به سویش گشود، به خیر و نیکی بشارتش داد، ناآرامی او را آرام نموده و برایش گفت: «قسم به الله که ترا خوار نخواهد کرد؛ زیرا تو خویشاوندی را وصل می‌کنی، مهمان را اکرام می‌کنی، راه مانده را کمک کرده و بر مشکلات زمان یاری می‌رسانی.» بنابراین، ترس و نگرانی رسول الله صلی الله علیه وسلم به آرامش تبدیل شد. خدیجه رضی الله عنها رسول الله صلی الله علیه وسلم را با اعتماد بشارت داد که برحق است، سپس او را به نزد پسرعمویش، ورقه ابن نوفل برد تا برای شوهرش نسبت به آنچه دیده است، اعتماد بیشتری حاصل کند و تأکید کند که آنچه را دیده است، خیر و بشارت به سوی آینده‌ی درخشان است. خدیجه اولین شخصی بود که به رسول الله صلی الله علیه وسلم ایمان آورد و با ایمان خود پیامدها و مشکلات رسالت را تحمل کرد.

با این مقدمه شروع می‌کنیم و اهمیت زن در حمل دعوت و بدوش کشیدن پیامدهای آن را توضیح می‌دهیم؛ مخصوصاً زمانی می‌دانی، که حمل دعوت بر هردو، زن و مرد فرض است. الله سبحانه و تعالی فرموده است:

﴿وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ
اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ [توبه: ۷۱]

ترجمه: مردان و زنان مؤمن برخی پشتیبان برخی دیگر هستند، امر به معروف و نهی از منکر می‌کنند، نماز برپا می‌دارند، زکات پرداخت می‌کنند و از الله و رسول او فرمان برداری می‌کنند؛ آنان که الله (سبحانه و تعالی) رحمت‌شان می‌کند. بدون شک الله (سبحانه و تعالی) غالب و با حکمت است.

اسلام در شأن زن توجه شایانی نموده و به دیده‌ی کرامت و عزت به او نگریسته است، او را مادر و مربی خانه عنوان نموده و آبرویی دانسته که لازم است از آن نگهداری شود. زنان را در تحمل مسئولیت‌های زندگی هم‌ردیف مردان قرار داده و الله سبحانه و تعالی زن را با مرد در مهم خلیفه بودن در روی زمین، تربیت فرزندان و مرد ساختن آن‌ها تا بتوانند امانت را بدوش کشیده و ارتش‌ها را رهبری نموده پرچم اسلام را بلند کنند، مکلفیت بخشیده است. زن را با مرد در کرامت، بزرگواری، ثواب و عذاب در یک درجه قرار داده است، ثواب بر انجام اعمال نیکو و عذاب بر مرتکب شدن گناه؛ پس برای هر کدام جزای آنچه است که انجام داده است. قرآن کریم این موضوع را بیش از یک‌بار در سوره‌ی نحل تأکید نموده است:

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنَّىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ [نحل:

[۹۷

ترجمه: مرد وزنی که عمل نیکو انجام دهد و مؤمن باشد؛ پس یقیناً آن‌ها با حیات طیبه زنده می‌گردانیم و در برابر اعمال حسنه‌ی شان پاداش‌شان می‌دهیم.

اگر نگاهی به زنان حامل دعوت در زمان خود بیندازیم، می‌بینیم که زنان، دعوت را بر شانه‌های شان حمل می‌کنند، دروس را فرامی‌گیرند، در حلقات تثقیفی و در فعالیت‌ها حضور می‌یابند؛ هم‌چنان می‌بینیم که در بیداری فکری جامعه و اطرافیانش، کسانی که در محیط کار با او سرکار دارند یا خانواده و اقاربش سهم می‌گیرند. گاهی افرادی از خانواده‌اش به خاطر حرکتش در این مسیر او را اذیت کردند! شدیدتر از این زمانی که مانع راه دعوت زن شوهر و پدرش بودند و او را از حرکت هم‌رکاب با دعوت بازداشتند؛ مگر این که در مقابل این همه به این امید و انتظار که الله متعال حالش را به‌سوی آنچه آرزو دارد، تغییر دهد، صبر پیشه نموده است.

زمانی که از قضایی الهی شوهرش در مسیر دعوت زندانی شود و سال‌های طولانی را پشت میله‌ها بسر برد، زن سختی می‌کشد، تنها مانده و تلخی‌های جدایی، تحمل مسئولیت‌های خانه و اولاد و خانواده را می‌چشد؛ اما اشکال این سیاهی‌ها بازویش را سست نمی‌کند و او را از ادامه‌ی حرکت جدا نخواهد کرد. برای زن مسلمان الگوهای عالی از زنانی وجود دارد که صحابه بودند.

ام سلمه رضی الله عنها یکی از این الگوهاست که رنج شدیدی در راه دعوت متحمل شده است. با دینش به حبشه و سپس از آنجا به مدینه منوره هجرت نمود. رسول الله صلی الله علیه وسلم از او مشورت می‌گرفت و سپس به مشوره‌اش عمل می‌کرد. تاریخ نقش بزرگی که اسماء بنت ابی بکر در هجرت، ام عماره در جهاد و تعداد زیاد دیگری از آن‌ها داشتند، فراموش نخواهد کرد. خواهران حامل دعوت در ازبکستان و قرغیزستان را فراموش نمی‌کنیم که ده‌ها سال ظلم، ستم و زندان را تحمل کردند، بازهم ثابت‌قدم و با صبر می‌بینیم که باقی ماندند؛ حتی قدمی عقب نگذاشته و به امید پاداش و ثواب از سوی الله سبحانه و تعالی و باهدف رضایت الله سبحانه و تعالی راه دعوت را ادامه دادند.

زن مسلمان بافهم درستش از اسلام از امر الهی در فرضیت حمل دعوت اطاعت می‌کند و در تمام امور زندگی کوچک و بزرگ با هر بد اخلاقی و افکار گمراه‌کننده‌ای که چهره‌ی زن مسلمان را مخدوش می‌کنند و او را به بهانه‌ی آزادی و دفاع از حقوقش به سمت گمراهی می‌برد، مقابله می‌کند. با این امور زن را به خیال این می‌اندازند که برای سعادت زن و آزادی‌اش با پیمان‌نامه‌ها و قوانین تلاش می‌کنند، پول خرج می‌کنند و تمام آنچه از زن‌ها، گروه‌ها و برنامه‌ها و مطبوعات و علمای در باری را که گردن‌های نصوص را خم کردند و آن‌ها را لباس بدلی شریعت پوشانیدند، در اختیاردارند، بکار گرفتند تا برای آنچه نفوس پلیدشان همخوانی داشته و زن را از قلعه‌ی محکمش یعنی خانه و گرمی خانواده بیرون بکشند، به گمان این که از حقوقی مانند حقوق زن و حقوق طفل که درواقع ضیاع این حقوق است، دفاع می‌کنند.

اما دور است که آن‌ها در اهداف پلیدشان باوجود کسانی که نقشه‌های مکارانه‌ی شان را برهم می‌زند، مشاوره و فریب کاری‌شان را برای امت آشکار می‌سازد، کامیاب شوند. آنان می‌کوشند تا عباى زن را که او را می‌پوشاند و از تندبادهای فساد و رزالت در امان نگه می‌دارد، از تنش بیرون کنند؛ اما به اذن الهی به‌زودی شکسته خواهند شد و نیروی‌شان از بین خواهد رفت. الله سبحانه و تعالی فرموده است:

﴿يُرِيدُونَ أَن يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَن يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾ [توبه: ۳۲]

ترجمه: می‌خواهند نور الهی را با دهن‌های شان خاموش کنند. الله جز این‌که نورش را به کمال برساند نمی‌پذیرد، اگرچه کافران ناخوشنود باشند و

آری، آن‌ها، حاملین دعوت اعم از مردان و زنان بیدار هستند؛ به قضایای امت آگاه و نگهبانان سخت‌کوش هستند که از مرزهای امت اسلامی پاسداری می‌کنند، شب‌شان را به‌روزشان می‌رسانند تا از مصالح امت اسلامی دفاع کنند و به‌عنوان سد بازدارنده‌ی پیش روی دشمن‌شان ایستاده می‌شوند تا هرگز به مرام و مقصدش دست نیابد.

برزنان حامل دعوت لازم است تا بر عهد خویش پایدار مانده و کار برای ازسرگیری زندگی اسلامی با اقامه خلافت بر منهج نبوت را ادامه دهند که دین الهی در آن باعزت و شریعت الهی در آن حاکم است.

ای بار الها! اقامه‌ی خلافت راشده و بلند شدن پرچمش را برای ما زود هنگام قرار ده تا ما و اولادمان باعزت و نصرت اسلام سربلند شویم و از الله متعال امیدواریم که از لشکریان و شاهدان آن باشیم.

نویسند: نسیمه ابراهیم-اردن

برگرفته از شماره 441-442 مجله الوعی

تاریخ: ذوالقعدة، 1444هـ.ق.

مترجم: حبیب اسلمی